

Till : christian.richette@nordiskamuseet.se

Reserapport Cecas konferens i Zagreb, Old questions, new answers: quality criteria for museum education. 16-21/9-2011.

I år var det 146 medlemmar från 43 länder som möttes i ett soligt Zagreb för att nätverka och höra vad som händer inom det museipedagogiska fältet. Den nya styrelsen som valdes förra året har jobbat hårt för att försöka uppfylla de önskemål som inkommit i samband med de medlemsundersökningar man skickat ut.

För första gången i ICOMs historia streamades en kommittés konferens. Det var en av dagarnas föreläsningar som visades på webben i realtid så att alla medlemmar hade chans att delta och ställa frågor. Initiativet som kostade 3000 euro finansierades av ICOM. Allt fungerade väldigt bra men informationen om att man kunde följa konferensen på webben gick ut väldigt sent och de som deltog från sitt kontor verkade av alla lyckönskningar och frånvaron av frågor att döma till största delen vara representanter för ICOMs nationella styrelser över hela världen och inte specifikt CECA medlemmar. Utan ICOMs stöd eller någon annan extern finansiering tror jag inte att CECA kommer att ha möjlighet att streama sina konferenser i framtiden även om tanken om att nå ut till alla medlemmar även de som inte har möjlighet att resa är god.

Förutom att konferensen streamades har Jenny Fuchs skapat en helt ny hemsida för CECA där den som är intresserad kan hitta information både om konferensen och mycket, mycket mera. Tanken är att sidan skall kunna fungera som en resurs där man både kan hitta medlemmar med kompetens inom specifika områden och information om vad som händer inom CECA och museipedagogiken. Ämnet för konferensen kan ses mot bakgrund av det arbetet och vissa delar var direkt kopplade till styrelsens strävan att skapa en gemensam plattform för museipedagogiskt arbete.

Till exempel presenterade Marie Clarté O'Neill i sitt anförande ett dokument som kan ses som ett ramverk för planering och genomförande av pedagogiska projekt. Dokumentet som finns att ladda ner på webben är lite som en projektbeskrivning som löper från det inledande idéstadiet via genomförandet till utvärdering och uppföljning. Jag tycker att hon lyckats bra. Försök mot best practice har tidigare tenderat att antingen utgå från extremt dyra projekt som de allra flesta museipedagoger bara kan drömma om eller från den stora institutionens privilegierade förhållanden med hela avdelningar som tillsammans arbetar med förmedling. Detta förslag kan istället ses som en övergripande mall som många av oss nog arbetar redan arbetar efter på ett eller annat sätt, men

kanske inte lika formaliserat. Det positiva i Marie Clartés förslag är som jag ser det hur hon understryker vikten av att redan i planeringsfasen tydligt knyta projektet till institutionens kärnverksamhet. Att helt enkelt få oss att fundera på, på vilket sätt vår verksamhet anknyter till de mål vår institution arbetar mot och att sedan formulera detta i ord. En annan viktig del som vi ofta glömmet, men som finns med här, är att som en del i utvärderingen skicka ut ett internt meddelande om vad vi har gjort och hur det gick för att på det sättet löpande uppmärksamma att det vi gör både är viktigt men också omfattande och resurskrävande. Marie Clarté avslutade sitt anförande med att uppmana alla som använder hennes dokument att återkoppla till henne så att det som inte fungerar eller det hon missat uppmärksammas och infogas.

Jag tycker att dokumentet är bra och hoppas många museipedagoger i Sverige kommer att delta i arbetet med att utveckla detta dokument då det är en ganska lätt uppgift för oss som ofta har stor erfarenhet av projektarbete som sedan kan vara till stor hjälp för museipedagoger som runt om i världen arbetar under väldigt små ekonomiska förhållanden.

Förutom det jag redan sagt utmärkte sig årets konferens sig på ett par olika sätt. Det blev smärtsamt uppenbart att man både i England och i Nederländerna där man under de senaste åren satsat enorma summor nu drar ner på kultur i allmänhet vilket gör att den förmedlande verksamheten drabbas hårt. Arja van Veldhuizen berättade i sitt anförande om hur det i Nederländerna gått så långt att man från politiskt håll ifrågasätter om förmedling överhuvudtaget behövs. Något som lett till att man istället för att satsa pengar på att utveckla verksamheten istället har dragit igång tre stora landsövergripande utvärderingar för att på olika sätt se om det går att mäta nyttan med museipedagogik.

De engelska representanterna presenterade gemensamma satsningar kring vad man kallar Challenging history där man på olika sätt i olika museer tar upp nya, ibland kontroversiella, sätt att se på historien vilka utgår ifrån ett pluralistiskt perspektiv. Information om detta finns att nå på www.city.ac.uk/challenginghistory. Även i Nederländerna finns liknande projekt som går att nå på www.heritageeducation.nl.

En tendens inom det museipedagogiska fältet är att skriva museipedagogikens historia. Något det visade sig att man gör i flera länder. Här i Sverige är det ju snart en konferens där Göteborgs konstmuseum presenterar sina forskningsresultat i ämnet och på konferensen var det representanter både från Nederländerna och Irland som baserade sina anföranden på böcker de utkommit med om respektive lands museipedagogiska historia.

En annan viktig sak på årets konferens var att många talare underströk att förmedling på museer inte är, och inte skall vara skola. Förutom att man lyfte vuxna som målgrupp varnade man för att man genom att anpassa verksamheten till skolans ämnen och utbildningsplaner riskerar att tappa de unga besökarna som istället för att se oss som kreativa och intressanta platser upplever oss som torra tråkiga förlängningar av skolan.

Diskussionen kring de digitala medierna har på den här konferensen äntligen flyttat från: vi måste börja använda digitala medier till att visa exempel på hur man på olika sätt använder digitala medier i det pedagogiska arbetet. Ett roligt och lyckat exempel var Mette Boritz Petersen från Nationalmuseum i Köpenhamn som presenterade ett projekt där man låtit en fiktiv flicka från 1700-talet skriva "dagbok" på facebook.

Som avslutning vill jag lyfta tanken om att det på museer är möjligt att visa på andra möjliga perspektiv både när det gäller historia och nutid. Vi har därför en viktig roll att fylla något som George Hein lyft i sitt anförande där han menade att det är i den pedagogiska verksamheten museet har en reell chans att verka för jämlikhet och demokrati i samhället. En viktig tanke mot bakgrund av hur man fortfarande använder kultur och museer för att konstruera nationell identitet, något som blev nästan smärtsamt tydligt i mötet med Zagrebs kulturinstitutioner.

Greta Burman